

Załącznik
do Uchwały Nr XIII/115/21
Rady Gminy Wilczęta
z dnia 29 stycznia 2021 r.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Wilczęta na lata 2021 - 2025

I. Wstęp.

W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszania jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym tworzy się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Wilczęta na lata 2021 – 2025, zwanego dalej Programem. Program ten zawiera formalne podstawy prawne działania, jego cel i zasady. Wymienia adresatów Programu, instytucje i organizacje współpracujące. Program przedstawia również charakterystykę zjawiska przemocy w rodzinie, przewidywane zachowania przemocowe, założenia procedury „Niebieskiej Karty” i dostępne dane na temat przemocy w rodzinie w gminie Wilczęta.

Cele, działania i zadania Programu będą podlegać ewaluacji i odpowiadać na potrzeby mieszkańców Gminy Wilczęta, w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

II. Podstawa prawna Programu.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz.1876) poprzez zapis art. 6 ust. 2 pkt 1 nałożyła na samorząd gminy obowiązek opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. W Gminie Wilczęta dotychczas realizowano program przeciwdziałania przemocy w rodzinie przyjęty Uchwałą nr V/39/11 Rady Gminy w Wilczętach z dnia 25 marca 2011r. Z uwagi na zakończenie czasu jego realizacji oraz ze względu na dynamikę zmian społecznych oraz potrzebę dbania o rodziny dotknięte przemocą domową należy te działania kontynuować i korygować poprzez wyznaczanie nowych celów.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Wilczęta na lata 2021 – 2025 został więc opracowany na podstawie delegacji ustawowej, o której wspomniano powyżej. Ponadto w jego treści znajdują się odwołania do niektórych zapisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawy z dnia 15 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy z dnia 6 czerwca 2007 r. Kodeks karny, ustawy z dnia 6 czerwca 2007 r. Kodeks Postępowania karnego oraz Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie 2014 -2020. (UCHWAŁA Nr 76 RADY MINISTRÓW z dnia 29 kwietnia 2014 r.w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014–2020)

III. Zasady działania Programu.

W zakresie udzielania pomocy osobom doznającym przemocy, korekty zachowań osób stosujących przemoc oraz podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.

Program oparty jest na następujących zasadach:

- współpracy i współdziałania organów władzy publicznej, organizacji pozarządowych i kościołów oraz związków wyznaniowych (zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej), a także innych organizacji, środowisk i osób fizycznych uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z przeciwdziałaniem występowania przemocy, ochroną ofiar przemocy w rodzinie oraz ich negatywnym skutkom,

- jawności życia publicznego i związanych z tym działań organów władzy publicznej oraz podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie przeciwdziałania przemocy z poszanowaniem godności człowieka,

- szczególnej ochrony praw dzieci, a zwłaszcza zachowania ich prawa do życia i rozwoju, do posiadania rodziny; do wychowania przez rodziców naturalnych, do wolności religii lub przekonań, do swobodnego wyrażania poglądów i poszanowania ich przez dorosłych, do wolności od przemocy fizycznej lub psychicznej, wolności od wyzysku, nadużyć seksualnych i okrucieństwa.

IV. Główny cel Programu.

Podstawowym celem niniejszego Programu jest stworzenie skutecznego systemu mającego na celu ograniczenie problemów społecznych związanych ze zjawiskiem przemocy w rodzinie. Punktem wyjścia do wyznaczenia tych rozwiązań będzie ustalona w dalszej części diagnoza stanu faktycznego. Skuteczne wdrożenie programu umożliwi zmianę postaw, przekonań i zachowań mieszkańców gminy Wilczęta wobec zjawiska przemocy. Nastąpi to poprzez promowanie wartości wychowania bez przemocy oraz edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie konsekwencji wynikających ze stosowania przemocy w rodzinie.

V. Działania do wdrożenia w ramach Programu.

Jako forma profilaktyczna stosowana będzie informacja dotycząca zjawiska przemocy w rodzinie, która kierowana będzie do ogółu mieszkańców gminy Wilczęta, w tym także do osób zajmujących się zawodowo wspieraniem osób potrzebujących. W formie interwencyjnej do osób doznających przemocy w rodzinie kierowane będzie ogólnodostępne wsparcie prawne oraz psychologiczne. Natomiast w stosunku do sprawców przemocy podejmowane będą działania zmierzające do korekty ich zachowań. W przypadku istotnego zagrożenia działania te będą zmierzać do odizolowania tych osób od innych członków rodziny. Formy wspierająco – terapeutyczne oraz edukacyjno - korekcyjne kierowane będą więc do wszystkich osób uwikłanych w przemoc w rodzinie (do ofiar, świadków oraz sprawców).

Szczegółowo przedstawia cele i działania tabela poniżej:

Cel główny programu: **Ograniczenie zjawiska oraz skutków przemocy w rodzinie w Gminie Wilczęta poprzez stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób dotkniętych zjawiskiem przemocy w rodzinie.**

Cele szczegółowe	Planowane zadania	Proponowani realizatorzy	Przewidywane efekty
Prowadzenie szeroko rozumianej profilaktyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie	- udostępnianie materiałów o charakterze informacyjnym i edukacyjnym - rozpowszechnianie ulotek dotyczących zapobiegania przemocy i reagowaniu na przemoc domową	- Zespół Interdyscyplinarny - GOPS Wilczęta - Szkoły - Służba zdrowia - Kościół	Zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy dla ofiar, świadków i sprawców przemocy w rodzinie
Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie skutków stosowania przemocy w rodzinie	- promowanie zajęć edukacyjno - wychowawczych oraz wspieranie szkolnych programów profilaktyki przeciwko przemocy - skrzynki Korczakowskiego umieszczone w szkołach - wsparcie prawne i psychologiczne dla ofiar	- Zespół Interdyscyplinarny - GOPS Wilczęta - Szkoły - Służba zdrowia - Kościół - Policja	Zwiększenie świadomości przysługujących praw dla rodzin w których występuje przemoc
Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych, korekcyjnych wobec	- podejmowanie wspólnych i uzupełniających się działań przedstawicieli instytucji w ramach procedury Niebieskiej	- Zespół Interdyscyplinarny - GOPS Wilczęta - Szkoły - Służba zdrowia	Zmniejszenie występowania przemocy w rodzinie, zapobieganie

osób stosujących przemoc w rodzinie	Karty - gromadzenie i udostępnianie informacji o instytucjach i organizacjach realizujących programy terapeutyczno - korekcyjne wobec sprawców przemocy w rodzinie - zapewnienie miejsc noclegowych dla izolowanych interwencyjnie sprawców przemocy	- Kościół - Policja - GKRPA - Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej - PCPR -Schroniska	nawrotom przemocy
Zwiększenie kompetencji służb działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	- udział w szkoleniach i konferencjach dla przedstawicieli służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie - system wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie oraz stosującymi przemoc w formie supervizji, coachingu, grup wsparcia	- Zespół Interdyscyplinarny - pracownicy GOPS Wilczęta - organizatorzy zewnętrzni	- profesjonalne wyszkolenie osób pomagających ofiarom przemocy w rodzinie - zmniejszenie wypalenia zawodowego

VI. Pojęcie i charakterystyka zjawiska przemocy. Rola stereotypów.

Według Światowej Organizacji Zdrowia przemoc to celowe użycie siły fizycznej, zagrażające lub rzeczywiste, przeciwko sobie, komuś innemu lub przeciwko grupie lub społeczności, co powoduje lub jest prawdopodobne, że spowoduje zranienie, fizyczne uszkodzenie, śmierć, ból psychologiczny, zaburzenia w rozwoju lub deprywację.

W polskim systemie prawnym istnieje definicja legalna przemocy w rodzinie. Ustala ona wiążąco znaczenie tego pojęcia (zwrotu) na użytek tego zjawiska. Zawarta została w art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. „Stanowi, że przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”. Definicja ta nie wyczerpuje wszystkich cech przemocy, ponieważ nie uwzględniono w niej istotnej i powszechnej formy jaką jest przemoc ekonomiczna. Również zaniechanie ze strony najbliższych, w stosunku do osób zależnych należy potraktować jako formę przemocy. Jak już wspomniano powyżej przemoc ma różne oblicza i dzieli się ją na różne kategorie. Przybiera różne formy i dokonywana jest przy pomocy różnych instrumentów. Dlatego należy scharakteryzować wymienione rodzaje przemocy:

- **Przemoc fizyczna** – są to wszelkie działania polegające na użyciu siły i prowadzące do nieprzypadkowych urazów, zranień, stłuczeń, złamań czy zasinień. Do tej kategorii zalicza się między innymi: popychanie, odpychanie, obezwładnianie, uderzanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą dłońią, pięścią lub różnymi przedmiotami, poparzenie, porzucenie w niebezpiecznej okolicy, straszenie bronią lub jej użyciem i inne podobne temu formy. Jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, świadome uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia.

- **Przemoc psychiczna** – to zamierzone działania wykorzystujące mechanizmy psychologiczne, powodujące zachwianie pozytywnego obrazu własnej osoby u ofiary. Przejawami tego rodzaju przemocy są: odmowa uczuć, brak zainteresowania, szacunku, nieustanna krytyka, wyśmiewanie poglądów, wyznania religijnego, żądanie posłuszeństwa, narzucanie poglądów i wyznania, wmawianie choroby psychicznej, kontrola i

utrudnianie kontaktów z innymi osobami, zawstydzanie, upokarzanie, wyzywanie, grożenie, ograniczanie snu, jedzenia itp. Jej głównym celem jest poniżenie poprzez umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary.

- Przemoc seksualna – polega na wymuszaniu niechcianych przez ofiarę zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy, dokonywane poprzez: przymuszanie do pożycia seksualnego, wymaganie na ofierze nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, przymuszanie do seksu z osobami trzecimi, krytykę zachowań seksualnych ofiary, wymuszanie sadystycznych form pożycia seksualnego, przymuszanie do oglądania pornografii, zmuszanie do prostytucji, gwałt.

- Przemoc ekonomiczna – to wszelkie działania ograniczające swobodne dysponowania środkami finansowymi rodziny na partnerskich zasadach, realizowane między innymi w drodze niezaspokajania podstawowych materialnych potrzeb wszystkich członków rodziny, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, utrudnianie aktywności zawodowej, odbieranie pieniędzy, okradanie, wyliczanie wydatków, itp. Jej celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy tej formy przemocy.

- Przemoc poprzez zaniedbanie – to ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych, w szczególności w stosunku do osób zależnych. Jest zjawiskiem obejmującym bardzo szeroką skalę zachowań. Może dotyczyć zarówno działań nieświadomych, jak i świadomej niemożności działania. Kwestię zaniedbania, jako formy przemocy, poruszyła Rada Europy w rekomendacji wydanej w 1986 r. W dokumencie tym zdefiniowała przemoc w rodzinie jako: „jakiegokolwiek czyn lub zaniedbanie ze strony jednego członka (rodziny) wobec innych jej członków, które zagrażają życiu, cielesnej bądź psychicznej integralności lub wolności innego członka danej rodziny lub poważnie szkodzą rozwojowi jego osobowości”.

Przemoc w rodzinie może dotyczyć następujących relacji:

- rodziców/opiekunów wobec dzieci,
- małżonków/partnerów w związku,
- osób starszych w rodzinie,
- relacji między rodzeństwem.

Zjawisko przemocy zwykle przyjmuje formę ciągłego procesu, ponieważ najczęściej nie jest jednorazowym epizodem i ma tendencje do powtarzania się. Ponadto toczy się w wymiarze dominacji i uległości, gdyż osoba stosująca przemoc dąży do uzyskania totalnej dominacji nad swą ofiarą, czyli osobą doznającą przemocy. Przemoc nie jest zjawiskiem niezależnym od udziału człowieka, co oznacza, iż jest on zdolny do radzenia sobie ze złością, która czyni go sprawcą („nie mogę, to jest silniejsze ode mnie”, w ich świadomości jest to forma wymierzania sprawiedliwości). Odpowiedzialność za wstępowanie zjawiska przemocy zawsze leży po stronie sprawcy, niezależnie od tego co zrobiła ofiara.

W celu dostrzeżenia i zrozumienia złożoności zjawiska uzależnienia ofiary od sprawcy dopuszczającego się przemocy ważne jest przyjrzenie się specyfice relacji między nimi. Wiąże się to z cyklicznym charakterem tego zjawiska. Występowanie tych cykli dobitnie wyjaśnia proces wiktylizacji (stawiania się ofiarą) osób doznających przemocy oraz pojawiający się w ich zachowaniu syndrom wyuczonej bezradności. W cyklu przemocy występują trzy autonomiczne fazy, zmienne pod względem swej intensywności i czasu trwania:

a) faza narastania napięcia - faza tworzenia i budowania napięcia pod jakimkolwiek pretekstem,

b) faza gwałtownej przemocy - faza eskalacji, wybuchu, w tym zwykle incydentów znieważania, poniżania i często używania przemocy fizycznej); agresja w tej fazie może być zagrażająca dla zdrowia i życia ofiary, moment zakończenia aktu przemocy zależy wyłącznie od sprawcy i nie ma najczęściej żadnego związku z zachowaniem „ofiary”),

c) faza „miodowego miesiąca” (przepraszania, uspokojenia i miłości) sprawca między innymi często obiecuje, że już nigdy więcej nie skrzywdzi ofiary lub po prostu zachowuje się jakby przemoc nigdy nie miała miejsca; faza ta jest przemijająca i rozpoczyna się znowu faza narastania napięcia. Faza „miodowego miesiąca” zatrzymuje ofiarę w sytuacji przemocy, bo łatwo pod jej wpływem zapomnieć o koszmarze pozostałych dwóch faz. Prawdziwe zagrożenie, jakie niesie ze sobą ta faza jest związane z tym, że przemoc w następnym cyklu

zazwyczaj jest gwałtowniejsza i za każdym razem narasta. Jeśli już raz doszło do użycia przemocy, będzie się ona powtarzać dopóki nie będzie przerwana, najczęściej przez interwencję z zewnątrz lub odizolowanie się od sprawcy.

Istotnym zagrożeniem, utrwalającym problem przemocy w rodzinie są stereotypy związane z tym zjawiskiem. Ich powszechność i związany z tym negatywny ich wpływ pochodzi z przekonującej mocy ich powtarzania, co z kolei prowadzi do ich utrwalania. Najczęściej występujące stereotypy dotyczące rodzin z naszego kręgu kulturowego to:

- w sprawy rodzinne nie należy się wtrącać: „brudy pierze się we własnym domu”, „co to za ptak, co własne gniazdo kała?”, „wolność Tomku w swoim domku”, „mój dom - moją twierdzą”, „bliscy nie krzywdzą tylko pouczają”, itp.;

- przemoc dotyczy rodzin patologicznych, z tzw. "marginesu": „przemoc i alkohol, to jedno”, „to taka porządna religijna rodzina - niemożliwe, by była tam przemoc”, „oni oboje są wykształceni - nie mogli tego zrobić swojemu dziecku”, „on na takim stanowisku nie robiłby czegoś takiego swojej rodzinie” itp.;

- przemocą jest tylko bicie: „nikt nikogo nie pobił, więc nie było przemocy”, „nie ma żadnych śladów - więc nie ma przemocy”, itp.;

- kobieta powinna wstydzić się, jeśli doznaje przemocy: „to wszystko twoja wina - powinnaś się wstydzić”, „twoja rodzina - świadczy o tobie”, „kobieta jest strażniczką domowego ogniska”, „widocznie nie dosyć się starała”, „musisz być samolubną egoistką”, itp.;

- dla dobra dzieci i trwałości rodziny powinno się znosić wszystko ze strony współmałżonka: „kobieta powinna poświęcić się dla dobra dzieci i rodziny”, „powinnaś wytrzymać wszystko dla dobra dzieci”, „dzieci powinny mieć ojca i matkę”, „lepiej zły ojciec/matka, niż żaden” itp.;

- jeśli przestanie pić, wszystko będzie dobrze, warto czekać, może kiedyś zrozumie i przestanie pić i bić: „wszystko przez to picie, poza tym - to dobry mąż i ojciec”, „przestanie pić, wszystko będzie dobrze”, „prawdziwa miłość powinna wszystko wybaczyć”, „może kiedyś się ocknie i zrozumie - to taki dobry człowiek”, itp.;

- ofiara sama sobie jest winna: „widocznie go sprowokowała”, „pewnie jest masochistką, skoro go nie opuszcza - lubi być bita”, „pewnie coś takiego zrobiłam, że on nie mógł inaczej”, „starałam się, ale ona nie dała mi wyjścia”, itp.

Mity i stereotypy opisują więc różne „pożądane” relacje w rodzinie, pomiędzy mężem i żoną, partnerami, pomiędzy rodzicami i dziećmi. Wyznaczają „uświęcone tradycją” role kobiecie, mężczyźnie, dzieciom, „wyjaśniają” samo zjawisko i „dają wskazówki”, jak należy postępować wobec problemów rodzinnych. Wiele z nich również, w najlepszej intencji ochrony rodziny, sprzyja niestety przemocy, usprawiedliwia ją i postuluje powstrzymywanie się od reakcji osób z zewnątrz. Uwalnianie się od stereotypów utrudnione jest przez fakt, że fałszywe założenia często są związane z przekonaniami charakterystycznymi dla danego środowiska. Osobom żyjącym w społeczności, gdzie panuje przyzwolenie na dominację jednej płci nad drugą, wyzysk, agresję słowną i fizyczną jest o wiele trudniej przeciwstawić się takiemu traktowaniu niż tym, których otoczenie takich zachowań nie aprobuje.

VII. Pomoc dla ofiar przemocy.

Pomoc osobom doznającym przemocy rodzinnej należy rozumieć jako wspieranie ich zmian życiowych w kierunku usamodzielnienia i „normalności”, w tempie określonym i optymalnym dla tej osoby (np. metoda małych kroków lub też kamienia milowego), zawsze jednak z poszanowaniem dla tendencji przeciwnych opóźniających zmianę. W pierwszej fazie kontaktu z osobami doznającymi aktualnie rozgrywającej się przemocy najważniejszą rolę odgrywa formuła poradnictwa mającego na celu zatrzymanie zjawiska przemocy.

Kolejnym krokiem jest formuła psychoterapii. W pierwszym kroku osobie pokrzywdzonej należy pomóc bronić się, wycofywać albo bezpośrednio zatrzymać przemoc i dopiero wówczas, gdy ona ustanie można zająć

się śladami krzywd z przeszłości z wykorzystaniem wsparcia psychologicznego. Podstawowe zasady, którymi kierować się powinno w procesie pomocy ofierze przemocy to:

- bezpieczeństwo osoby doznającej przemocy,
- autonomia osoby doznającej przemocy,
- odpowiedzialność karna osoby stosującej przemoc.

Przemoc w rodzinie często może prowadzić do poważnych obrażeń fizycznych, a nawet do śmierci ofiary lub sprawcy w wyniku działań ofiary w afekcie. Dlatego istotne jest oszacowanie potencjalnego zagrożenia, którego efektem może być wystąpienie groźnych dla zdrowia i życia zachowań przeciwko sobie lub innym ze strony sprawcy, ofiary lub dzieci. Ocena potencjalnego zagrożenia zdrowia lub życia powinna być przeprowadzana każdorazowo, gdy rozpozna się występowanie przemocy w rodzinie. Odpowiedzi twierdzące dotyczące czynników ryzyka powinny być wystarczającym powodem, by jak najszybciej pomóc osobie doznającej przemocy w opracowaniu planu bezpieczeństwa.

Najczęściej podejmowane działania pomocy ofiarom to:

- interwencja,
- schronienie,
- informacja,
- edukacja,
- specjalistyczne poradnictwo,
- wsparcie emocjonalne,
- psychoterapia,
- pomoc socjalna dająca sytuacyjne oparcie dla dalszych działań.

VIII. Procedura „Niebieskiej Karty”

Jest to strategia działania wobec przemocy w rodzinie, która składa się z odpowiedniej dokumentacji i sposobu postępowania w przypadku stwierdzenia bądź podejrzenia występowania przemocy. „Niebieskie Karty” to nazwa procedury podejmowanej i prowadzonej w związku z uzasadnionym podejrzeniem wystąpienia przemocy w rodzinie.

Podstawowym celem „Niebieskiej Karty” jest rozpoznawanie przemocy i usprawnienie pomocy oferowanej przez przedstawicieli różnych służb w środowisku lokalnym, ale też tworzenie warunków dosystemowego, interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną.

Procedura "Niebieskie Karty" obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia, przy współpracy z systemem sądownictwa i prokuratury, w związku z podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Oznacza to, że osobami wszczynającymi procedurę „Niebieskie Karty” mogą być wyłącznie przedstawiciele pięciu uprawnionych do tego podmiotów (tj. jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia), a w szczególności: pracownik socjalny, asystent rodziny, członek KRPA, funkcjonariusz policji, nauczyciel, psycholog lub pedagog szkolny, lekarz, pielęgniarka, ratownik medyczny, gdy w toku swych czynności zawodowych lub służbowych nabierze podejrzenia, iż może być stosowana przemoc w rodzinie.

Wszczęcie to następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta” – A przez przedstawiciela jednego z wyżej wspomnianych podmiotów, które mają do tej czynności uprawnienia. Osobę dotkniętą przemocą w rodzinie zaprasza się na posiedzenie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej. Tam analizuje się sytuację rodziny i wypełnia formularz „Niebieska Karta” – C. Grupa robocza opracowuje indywidualny plan pomocy rodzinie zawierający propozycje działań pomocowych. Osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, jest z kolei wzywana na spotkanie grupy roboczej. Z jej udziałem wypełniany jest formularz „Niebieska Karta” – D.

Zakończenie procedury „Niebieskie Karty” następuje, gdy Zespół Interdyscyplinarny na wniosek grupy roboczej rozstrzygnie o braku zasadności podejmowania działań lub istnieje prawdopodobieństwo ustania przemocy w rodzinie i został zrealizowany indywidualny plan pomocy.

O zakończeniu procedury powiadamia się podmioty, które w niej uczestniczyły. Procedura „Niebieskie Karty” przeprowadzana jest niezależnie od innych rodzajów postępowań w szczególności postępowania karnego, cywilnego czy rodzinnego.

IX. Zjawisko przemocy w rodzinie na terenie gminy Wilczęta

Informacje statystyczne niezbędne do opracowania diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Wilczęta pozyskane zostały z jednostek zajmujących się rozwiązywaniem problemów społecznych, w tym problemów zjawiska przemocy, zlokalizowanych w gminie Wilczęta. Istotną rolę w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w gminie odgrywa także policja. Współpracuje ona w powyższym zakresie z GKRPA, OPS, oraz pedagogami szkolnymi i kuratorami sądowymi. W gminie Wilczęta prowadzono w 2019r. procedurę Niebieskiej Karty w sześciu rodzinach. Udzielono pomocy w formie wsparcia dla 19 osób. Dzięki ogólnopolskim akcjom społecznym i profilaktycznym zmniejsza się społeczna akceptacja dla zjawiska przemocy i powiększa się w świadomości społecznej stwierdzenie, że przemoc w rodzinie jest przestępstwem, które należy piętnować i zdecydowanie na nie reagować. Realizowane kampanie społeczne realnie wpływają na zmianę świadomości społecznej, dzięki czemu spada aprobata dla zachowań przemocowych, a także zmienia się perspektywa patrzenia na problem przemocy nie jako na indywidualną sprawę rodziny, a na zjawisko, któremu trzeba przeciwdziałać.

X. Zasoby

Realizatorem Gminnego Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla gminy Wilczęta na lata 2021- 2025 jest Zespół Interdyscyplinarny w Wilczętach, który swoje zadania będzie wypełniał przy współpracy z m.in:

- Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wilczętach;
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wilczętach;
- Policją;
- placówkami oświatowymi – przedszkola i szkoły;
- innymi instytucjami, organizacjami, stowarzyszeniami i osobami fizycznymi realizującymi cele i zadania zawarte w Programie.

Efektywna realizacja Programu wymagać będzie spójnych działań i współpracy instytucji i służb koordynowanych przez Zespół Interdyscyplinarny w Wilczętach.

XI . Spodziewane efekty Programu to:

- zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy osobom doświadczającym przemocy,
- zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w sprawy przeciwdziałania przemocy,
- pogłębienie wiedzy społeczeństwa o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z tym problemem,
- zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie,
- zmiana postaw społeczeństwa wobec przemocy w rodzinie,
- wzrost liczby osób profesjonalnie pomagających osobom zagrożonym i ofiarom dotkniętym przemocą.

XII. Termin realizacji

Gminny Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla gminy Wilczęta realizowany będzie w latach 2021-2025.

XIII. Finansowanie programu

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie przeciwdziałania przemocy oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla gminy Wilczęta na lata 2021-2025 będą środki własne oraz środki finansowe przeznaczone na realizowanie zadań Gminnego Programu profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii dla gminy Wilczęta na rok 2021 i lata późniejsze. Mogą to być również środki finansowe pozyskane z zewnątrz np. w ramach projektów.

XIV. Monitorowanie Programu

Będzie prowadził Zespół Interdyscyplinarny przy współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wilczętach. Sprawozdanie i ocena realizacji poszczególnych działań w roku kalendarzowym będą opracowywane w oparciu o dane przekazane przez przedstawicieli instytucji oraz podmiotów realizujących Program. W trakcie realizacji Programu istnieje możliwość dokonywania zmian wynikających ze zdiagnozowanych potrzeb. Zmiany będą przedstawiane Radzie Gminy Wilczęta do zatwierdzenia. Program ma charakter otwarty, tzn. dopuszcza się jego rozszerzenie o dodatkowe rozwiązania lub modyfikację zaproponowanych działań stosownie do możliwości i pojawiających się potrzeb.